

AIZKRAUKLES NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Lāčplēša iela 1A, Aizkraukle, Aizkraukles nov., LV-5101, tālr. 65133930, e-pasts dome@aizkraukle.lv, www.aizkraukle.lv

Aizkrauklē

20.01.2022.

sēdes protokols Nr. 1., 11.p.

LĒMUMS Nr. 11

Par SIA "VIORA PLUS" sūdzības izskatīšanu

Aizkraukles novada pašvaldībā saņemta SIA "VIORA PLUS" (turpmāk tekstā – Iesniedzējs) 05.01.2022. sūdzība reģistrēta ar Nr.4.1/S/22/46 par Aizkraukles novada būvvaldes 2021.gada 9.decembra lēmumu Nr.BIS-BV-5.12-2021-704 (59-21) par atļauju veikt būvniecību pēc būvniecību regulējošu normatīvo aktu prasību izpildes.

Aizkraukles novada pašvaldības nolikuma 135.punkts paredz, ka, lai nodrošinātu pašvaldības administrācijas autonomās kompetences jomā atbilstoši augstākstāvošiem normatīvajiem aktiem izdoto administratīvo aktu un faktiskās rīcības apstrīdēšanu pašvaldības ietvaros, pašvaldībā izveido Administratīvo aktu strīdu komisiju.

Aizkraukles novada pašvaldības nolikuma 136.punkts paredz, ka administratīvo aktu strīdu komisija sagatavo lēmumu projektu par apstrīdēto administratīvo aktu vai faktisko rīcību izskatīšanai Domē, kā arī uzklausa procesa dalībniekus.

2022.gada 14.janvārī Aizkraukles novada Administratīvo aktu strīdu komisija izskatīja SIA "VIORA PLUS" sūdzību.

Izskatot sūdzību un pievienotos materiālus, konstatēts:

Iesniedzēja sūdzībā norādīts, ka, izskatot būvinspektora atzinumu Nr. BIS-BV-19.9-2021-13589 par būves pārbaudi zemes vienībā ar kadastra numuru 32420080132 (turpmāk – Būve), Aizkraukles novada būvvalde (turpmāk – Būvvalde) ir pieļāvusi kļūdu, kas noveda pie nepareiza secinājuma, ka "Ņemot vērā Būves atrašanās vietu, pastāvēšanas laiku un Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" (turpmāk - Noteikumi Nr.240) 133.1 punktu, secināms ka Būves īpašniekam nav nepieciešams papildus saņemt Iesniedzēja saskaņojumu un uz to neattiecas Ministru kabineta 2014.gada 16.septembra noteikumu Nr. 550 "Hidrotehnisko un meliorācijas būvju būvnoteikumi" (turpmāk - Noteikumi Nr.550) 16.2.1.apakšpunkts. Tāpat Sūdzībā norādīts, ka Būvvalde ir konstatējusi, ka Būves īpašniekam ir pienākums veikt Būves būvniecību pēc būvniecību regulējošu normatīvo aktu prasību izpildes un nav nepieciešamība saņemt Iesniedzēja saskaņojumu. Šis secinājums pēc Iesniedzēja domām nav pamatots, jo Būvvalde pieļāvusi kļūdu konstatējot, ka būve ir uzcelta līdz 1993.gada 5.aprīlim. Papildus Sūdzībā norādīts, ka saskaņā ar būvinspektora atzinumu Nr.BIS-BV-19.9-2021-13589, un Iesniedzēja iesniegumu par patvaļīgu būvniecību zemes vienībā ar kadastra Nr.32420080138, ne Sūdzības iesniedzējs, ne arī Būves īpašnieks nav lūdzis izskatīt jautājumu par atļauju veikt būvniecību pēc būvniecību regulējošu normatīvo aktu prasību izpildes, bet ir lūdzis konstatēt faktu un novērst patvaļīgu būvniecību, kura nav saskaņota atbilstoši būvniecību regulējošo normatīvu prasībām.

Būvvalde, sniedzot skaidrojumu, norādījusi, ka:

[1] Vērtējot, vai ir notikusi patvaļīga būvniecība, vispirms (ja par to ir strīds) jāpārbauda, vai konkrētie darbi vispār pakļaujas būvniecības tiesiskajam regulējumam. Tikai tad, kad ir noskaidrots, ka konkrēta veida darbi pakļaujas būvniecības tiesiskajam regulējumam, pārbaudāms, vai un kāda būvniecības dokumentācija bija jāsaņem attiecīgo darbu veikšanai.

Pēc tam, kad gūta pārlicība, ka veiktie darbi pakļaujas būvniecību regulējošajām prasībām un šīs prasības nepamatoti nav ievērotas, iespējams pievērsties jautājumam, kā atbilstoši spēkā esošo tiesību normu prasībām risināms jautājums par patvaļīgās būvniecības novēršanu. Būvvalde norāda, ka lēmums par patvaļīgas būvniecības novēršanu būtībā sastāv no divām daļām – secinājuma par patvaļīgas būvniecības esību un konkrēta veida pienākuma saistībā ar šīs būvniecības novēršanu noteikšanas. Tādējādi, izvērtējot lēmuma, ar kuru uzdots pārtraukt patvaļīgu

būvniecību, tiesiskumu, vispirms izšķirams jautājums, vai ir konstatējama patvaļīgā būvniecība, savukārt tikai pēc tam, ja šāda būvniecība ir konstatējama, ir pamats pievērsties tam, kādas darbības saistībā ar patvaļīgās būvniecības novēršanu konkrētajā gadījumā bija paredzamas.

[2] Lēmuma Nr. 09.12.2021. Nr.BIS-BV-5.12-2021-704 (59-21) 9.punktā konstatējusi, ka Būve atbilstoši Būvniecības likuma 1.panta trešajam punktam, Aizsargjoslu likuma 1.panta sešpadsmitajai daļai, Ministru kabineta 2018.gada 12.jūnija noteikumu Nr.326 "Būvju klasifikācijas noteikumi" pielikuma tabulas 165. un 173. – 176. ierakstam, Būvnormatīva LBN 224-15 2.26. un 195. punktam un Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālās vides pārvaldes ziņojumā par pārbaudes rezultātiem Nr.108-87/2021 noteiktajam atbilst visiem priekšnoteikumiem, lai to kvalificētu par hidrobūvi un uz to attiektos Noteikumu Nr.550 "Hidrotehnisko un meliorācijas būvju būvnoteikumi" un Būves īpašniekam, atbilstoši iepriekš minēto Noteikumu Nr.550 18.punktam, ierosinot pirmās grupas būves jaunu būvniecību, atjaunošanu, nojaukšanu, novietošanu vai pārbūvi Būvvaldē jāiesniedz paskaidrojuma raksta I. daļa.

[3] Atbilstoši Būvniecības likuma 18.panta otrajai daļai būvdarbi, kas uzsākti vai tiek veikti bez būvprojekta, akceptētas apliecinājuma kartes vai akceptēta paskaidrojuma raksta, bez būvatļaujas vai pirms tam, kad izdarīta atzīme par attiecīgo nosacījumu izpildi, gadījumos, kad attiecīgie lēmumi saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešami, kā arī būvdarbi, kas neatbilst būvprojektam un normatīvo aktu prasībām, ir kvalificējami kā patvaļīga būvniecība. Savukārt Būvniecības likuma 18.panta piektajā daļā teiks, ja būvinspektors konstatē patvaļīgu būvniecību, viņš aptur būvdarbus un sagatavo atzinumu, bet iestāde pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

1) par iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu, ja konkrētā objekta būvniecību attiecīgajā teritorijā nepieļauj normatīvie akti vai būvdarbi uzsākti pirms atzīmes izdarīšanas par projektēšanas nosacījumu izpildi — neatkarīgi no apstākļiem, kādēļ attiecīgā darbība nav tikusi veikta;

2) par atļauju veikt būvniecību pēc būvniecību regulējošu normatīvo aktu prasību izpildes, bet gadījumos, kad patvaļīgas būvniecības rezultātā nodarīts kaitējums videi, — arī pēc tā novēršanas vides un dabas aizsardzību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja lēmums par atļauju veikt būvniecību būvvaldes noteiktajā termiņā netiek izpildīts, būvvalde var lemt par iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 65.panta trešajai daļai, ja piemērojamā tiesību normā noteikts, ka administratīvais akts izdodams, bet nav noteikts tā konkrētais saturs (satura izvēles administratīvais akts), iestāde izdod šo aktu, ievērojot piemērojamā tiesību normā noteiktos ietvarus, un šajos ietvaros, pamatodamās uz lietderības apsvērumiem, nosaka administratīvā akta saturu, savukārt ar APL 65.panta pirmo daļu, ja piemērojamā tiesību normā noteikts, ka izdodams konkrēta satura administratīvais akts (obligātais administratīvais akts), iestāde izdot šādu administratīvo aktu (neapsverot izdošanas lietderību). No minētās piemērojamās tiesību normas izriet, ka Būvvaldei izdodams konkrēta satura administratīvais akts (obligātais administratīvais akts) atbilstoši Būvniecības likuma 18.panta piektajai daļai, Būvvaldei nav tiesību aprobežoties ar patvaļīgas būvniecības konstatēšanas faktu, bet atbilstoši Būvniecības likuma 18.panta piektajai daļai pieņemt vienu no diviem lēmumiem.

No Būvniecības likuma 18.panta piektās daļas 1.punktā paredzētās tiesiskās sekas – iepriekšējā stāvokļa atjaunošana – attiecināmas vienīgi uz normā tieši paredzētajiem gadījumiem. Proti, ja konkrētā būve attiecīgajā teritorijā nav pieļaujama saskaņā ar normatīvajiem aktiem vai ja būvdarbi uzsākti pirms atzīmes izdarīšanas būvatļaujā par projektēšanas nosacījumu izpildi. Tas nozīmē, ja konkrētā veida būvei saskaņā ar tiesisko regulējumu nav nepieciešama būvatļauja (bet ir nepieciešams iesniegt būvvaldē apliecinājuma karti vai paskaidrojuma rakstu), nav pamata apsvērt šīs normas piemērošanu. Uz tādiem gadījumiem attiecināma vienīgi minētā panta piektās daļas 2.punkta norma, kas uzliek Būvvaldei pienākumu lemt par atļauju veikt būvniecību pēc būvniecību regulējošo normatīvo aktu prasību izpildes.

[4] Tāpat Būvvalde lēmuma Nr. 09.12.2021. Nr.BIS-BV-5.12-2021-704 (59-21) 11.punktā nonākusi pie secinājuma, ka Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" (turpmāk tekstā - Noteikumi Nr.240). 132. punktā teiks, ka jaunbūvējamās būves izvieto ne tuvāk par 4 m no zemes vienības robežām. Šo attālumu var samazināt, ja ir saņemts blakus esošās zemes vienības īpašnieka rakstveida saskaņojums un netiek pārkāptas normatīvo aktu prasības ugunsdrošības, higiēnas un insolācijas

jomā. Savukārt Noteikumu Nr.240 133.2.apakšpunkts nosaka, ka 132. punktā minētā prasība un nosacījumi neattiecas uz hidrotehniskām būvēm (dambjiem, aizsprostiem, moliem un līdzīga rakstura objektiem). Ņemot vērā Būves atrašanās vietu, pastāvēšanas laiku un MK noteikumu Nr.240 133.2.apakšpunktu, Būvvalde nonākusi pie secinājuma, ka Būves īpašniekam nav nepieciešams papildus saņemt Iesniedzēja saskaņojumu.

[5] Ņemot vērā iepriekš minēto, Būvvalde:

- 1) atbilstoši Būvniecības likuma 1.panta trešajam punktam, Aizsargjoslu likuma 1.panta sešpadsmitajai daļai, Būvju klasifikācijas noteikumu pielikuma tabulas 165. un 173. – 176. ierakstam, Būvnormatīva LBN 224-15 2.26. un 195.punktam un Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālās vides pārvaldes ziņojumā par pārbaudes rezultātiem Nr.108-87/2021 noteikusi, ka Būve pakļaujas būvniecības tiesiskajam regulējumam;
- 2) atbilstoši Būvniecības likuma 18.panta otrajai daļai konstatējusi patvaļīgu būvniecību;
- 3) atbilstoši APL 65.panta pirmajai daļai un Būvniecības likuma 18.panta piektajai daļai lēmusi par atļauju veikt būvniecību pēc būvniecību regulējošu normatīvo aktu prasību izpildes;
- 4) atbilstoši MK noteikumu Nr.550 “Hidrotehnisko un meliorācijas būvju būvnoteikumi” 18.punktam Būvvalde ar lēmumu uzlikusi par pienākumu Būves īpašniekam iesniegt Būvvaldē paskaidrojuma raksta I daļu.

Administratīvā procesa likuma 81.panta pirmā daļa nosaka, ka “Augstāka iestāde izskata lietu vēlreiz pēc būtības kopumā vai tajā daļā, uz kuru attiecas iesniedzēja iebildumi. Augstāka iestāde, pieņemot lēmumu par apstrīdēto administratīvo aktu, cita starpā ievēro Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteikto formu, kādā tiek īstenota padotība pār zemāku iestādi, kā arī apstrīdētā administratīvā akta veidu (65.pants)”.

Iepazīstoties ar Iesniedzēja sūdzībā norādītajiem iebildumiem, Būvvaldes sniegto skaidrojumu, Dome secina, ka Būvvalde, ievērojot normatīvajos aktos noteikto kārtību, ir konstatējusi patvaļīgu būvniecību īpašumā ar kadastra numuru 32420080138, Aiviekstes pagastā, Aizkraukles novadā un Būvniecības likuma 18.panta piektās daļas noteiktajā kārtībā ir pieņēmusi lēmumu - uzdot īpašuma īpašniekam sešu mēnešu laikā sešu mēnešu laikā no lēmuma paziņošanas dienas būvniecību regulējošo normatīvo aktu noteiktajā kārtībā veikt Objekta būvniecību pēc būvniecību regulējošu normatīvo aktu prasību izpildes. Šī tiesību norma paredz obligātā administratīvā akta izdošanu, proti, iestādei ir pienākums pieņemt lēmumu par šādas būvniecības radīto seku novēršanu, līdz ar to nav pamatots Iesniedzēja iebildums, ka ne sūdzības iesniedzējs, ne arī Būvvaldes lēmuma adresāts nav lūdzis izskatīt jautājumu par atļauju veikt būvniecību pēc būvniecību regulējošu normatīvo aktu prasību izpildes.

Vērtējot Iesniedzēja iebildumu par Būvvaldes secinājumu attiecībā uz nepieciešamību saņemt Iesniedzēja kā blakus esošā īpašuma īpašnieka saskaņojumu, Dome konstatē, ka Noteikumu Nr.550 punkts Nr.16.2.1. nosaka, ka paskaidrojuma raksts ir saskaņojams ar zemes gabala īpašnieku, ja būvniecības ierosinātājs nav zemes gabala īpašnieks, vai, ja tāda nav, – tiesisko valdītāju un trešajām personām, kuru īpašuma vai lietošanas tiesības tiek skartas, izņemot Būvniecības likuma 14. panta 1.1. un 1.2. daļā minēto gadījumu. Ņemot vērā, ka jēdzienam “trešās personas” būvniecības ieceres saskaņošanas procesa ietvaros nav konkrētas definīcijas, Būvvalde Domes ieskatā pamatoti norādīja uz Noteikumu Nr.240 punktiem Nr.132.-1331., kuros noteikta kārtība hidrotehnisko būvju būvniecības saskaņošanai.

Ņemot vērā augstākminēto, Dome atzīst Būvvaldes izdoto lēmumu par tiesisku un pamatotu.

Ņemot vērā Aizkraukles novada Administratīvo aktu strīdu komisijas 2022.gada 14. janvāra sēdes lēmumu, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 81.pantu, atklāti balsojot ar 15 balsīm "Par" (Aigars LUKSS, Aivars MIEŽĪTIS, Andris ZĀLĪTIS, Anita OSTROVSKA, Arvis UPĪTS, Dainis VINGRIS, Dāvis KALNIŅŠ, Didzis BĒRZIŅŠ, Einārs ZĒBERGS, Evija VECTIRĀNE, Gatis GŪTMANIS, Guntis LIBEKS, Jānis Sarmis BAJINSKIS, Leons LĪDUMS, Mārtiņš DAĢIS), "Pret" – nav, "Atturas"- 2 (Uldis DZĒRVE, Zane ROMANOVA), Aizkraukles novada dome **NOLEMJ:**

1. Aizkraukles novada būvvaldes 2021.gada 9.decembra lēmumu Nr.BIS-BV-5.12-2021-704 (59-21) par atļauju veikt būvniecību pēc būvniecību regulējošu normatīvo aktu prasību izpildes atstāt negrozītu.
2. SIA "VIORA PLUS" sūdzību noraidīt pilnā apmērā.
3. Lēmums saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70.panta otro daļu un Paziņošanas likuma 8.panta trešo daļu stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam, bet, sūtot pa pastu kā ierakstītu pasta sūtījumu, uzskatāms par paziņotu septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā.
4. Lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 79.panta pirmo daļu un 189.panta pirmo daļu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc pieteicēja adreses (fiziska persona - pēc deklarētās dzīvesvietas adreses vai nekustamā īpašuma atrašanās vietas, juridiskā persona - pēc juridiskās adreses).
5. Lēmumu nosūtīt:
 - 5.1. sūdzības iesniedzējam SIA "VIORA PLUS" - Krievciema ūdensdzirnavas", Krievciems, Aiviekstes pagasts, Aizkraukles novads, LV-5120;
 - 5.2. Aizkraukles novada būvvaldei.

Pielikumā: SIA "VIORA PLUS" sūdzība.

Sēdes vadītājs,
domes priekšsēdētājs

L.Līdums